

## MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2011 vp

### Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 18 päivänä lokakuuta 2011 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta (HE 63/2011 vp).

##### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Katriina Pessa, maa- ja metsätalousministeriö
- kehityspäällikkö Sonja Lilius, Maatalousyrittäjien eläkejärjestö MELA.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC.

#### HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annettua lakia muutettavaksi. Lain nojalla voidaan myöntää tukea maatalouden harjoittamisen lopettaville viljelijöille. Tuen edellytyksenä on, että maatalouden harjoittaja luopuu elinkeinostaan joko toteuttamalla maatilallaan sukupolvenvaihdoksen luovuttamalla tilan tilanpidon jatkajalle taikka tilan pellot lisäalueiksi toiseen maatilaan. Lisäalueen voi myös antaa vuokralle. Porotaloudessa edellytetään lisäksi porojen luovuttamista.

Esityksessä ehdotetaan luopumistapoja vähennettäväksi siten, että luopumisen kohteena olevan maatilalla pellot saisi luovuttaa ainoastaan luopumalla niiden omistusoikeudesta, ei sen sijaan enää vuokraamalla niitä määräajaksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

**Perustelut**

Valiokunta pitää välttämättömänä luopumistukijärjestelmän jatkamista muilta osin kuin esityksessä esillä olevan peltomaan vuokrauksen osalta. Kotimaisen elintarviketuotannon jatkuminen edellyttää riittävää määrää sukupolvenvaihdoksia samoin kuin jatkajia, jotka ovat halukkaita tekemään investointeja. Sukupolvenvaihdosten toteuttamiseksi jatkajien kannalta oikeaan aikaan luopumistukijärjestelmä on välttämätön myös luopujien toimeentulon turvaajana. Luopumistukijärjestelmän ehtojen tulee olla sellaiset, että tukijärjestelmä edistää mahdollisimman monen sellaisen tilan sukupolvenvaihdosta, jot-

ka ovat jatkamiskelpoisia ja joille on tulossa jatkaja.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

**Päätösehdotus**

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.*

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jari Leppä /kesk  
 jäs. Heikki Autto /kok  
 Satu Haapanen /vihr (osittain)  
 Lasse Hautala /kesk  
 Anne Kalmari /kesk  
 Timo V. Korhonen /kesk  
 Jari Myllykoski /vas  
 Mats Nylund /r

Kari Rajamäki /sd  
 Janne Sankelo /kok  
 Arto Satonen /kok  
 Katja Taimela /sd  
 Reijo Tossavainen /ps  
 Tytti Tuppurainen /sd  
 vjäs. Teuvo Hakkarainen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

## VASTALAUSE

**Perustelut**

Luopumistukijärjestelmän avulla turvataan ensisijaisesti maatalouselinkeinon jatkuminen sekä maatalouden rakenteen parantuminen ja sitä kautta kotimainen elintarviketuotanto. Luopumistukijärjestelmä on keskeinen maatalouden rakennekehitystä edistävä keino.

Ko. lakiehdotuksessa ehdotetaan luopumistapoja vähennettäväksi poistamalla pääseminen luopumistuelle peltöjen vuokrausvaihtoehdon kautta. Käytännössä tämä johtaa tilanpidon jatkamiseen entistä pidempään niillä tiloilla, joilla taloudellisista ja terveydellisistä syistä olisi perusteet tuotannon lopettamiseen. Luopumisten siirtyminen heikentäisi myös tilanpitoa jatkavien ja kehittävien tilojen mahdollisuuksia, koska uutta peltoa tulee entistä rajoitetummin tarjolle. Erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa peltöjen

myynti on erittäin vähäistä, koska pellot sijaitsevat usein talouskeskuksen ympärillä eikä tilaa haluta tai ei ole järkevääkään pilkkoa peltöjen osalta myymällä niitä.

Kun maatilatalous on kannattavuuskriisissä, on hyvin ihmeellistä, että hallitus esittää lakiehdotuksessa sellaista muutosta, jolla jatkavat viljelijät pakotetaan investoimaan koko ajan kalliimpaan peltomaahan, kun olisi mahdollisuus myös vuokrata ja sitä kautta olla sitomatta lisää pääomia kalliiseen peltomaahan.

Myöskin hallituksen arvio lainmuutoksen säästövaikutuksista on epäuskottava.

**Ehdotus**

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että lakiehdotus hylätään.*

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2011

Timo V. Korhonen /kesk  
Anne Kalmari /kesk  
Lasse Hautala /kesk

Jari Leppä /kesk  
Reijo Tossavainen /ps  
Teuvo Hakkarainen /ps